

Algemeen privacybeleid Gemeente Zoetermeer

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	<i>Privacy, privésfeer of persoonlijke levenssfeer?</i>	3
2.	Uitgangspunten.....	3
2.1	<i>Wet bescherming persoonsgegevens</i>	3
2.2	<i>Werkbaar en zorgvuldig</i>	4
2.3	<i>Transparant</i>	4
2.4	<i>En nieuw beleid?</i>	5
2.5	<i>En nu in de praktijk</i>	5
3.	Governance	5
3.1	<i>De eindverantwoordelijke</i>	5
3.2	<i>Eindverantwoordelijk dus ook verantwoording afleggen</i>	6
3.3	<i>Van dag tot dag – controle en toezicht</i>	6
4.	Algemene beginselen	7
4.1	<i>De Wet bescherming persoonsgegevens tenzij</i>	7
5.	Informatieveiligheid	8
5.1	<i>Veilig in een specifieke context</i>	8
5.2	<i>Informatiebeveiligingsbeleid</i>	8
5.3	<i>Calamiteiten en meldplicht</i>	8
6.	Bewaartermijnen	9
6.1	<i>Bewaren en vernietigen</i>	9
7.	Werken met..., uitwisselen met... en uitvoeren door.....	9
7.1	<i>Privacy op de werkvloer en als onderdeel van het werkproces</i>	9
7.2	<i>Uitwisseling met en (intergemeentelijke) samenwerking met derden</i>	10
7.3	<i>Uitbesteding of inschakeling derde</i>	10
8.	Positie en rechten van de burger	10
8.1	<i>Wat zegt de Wbp?</i>	10
8.2	<i>Eén loket</i>	11

1. Inleiding

1.1 *Privacy, privésfeer of persoonlijke levenssfeer?*

De decentralisaties in het sociale domein per 1 januari 2015 betekenen een toename van het aantal verwerkingen. Daarnaast gaat het in het sociale domein vaak om bijzondere persoonsgegevens, zoals informatie over de gezondheid van inwoners. Het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt daarmee des te groter.

Ter uitvoering van de aan haar opgedragen publieke taken verwerkt de gemeente Zoetermeer persoonsgegevens van haar inwoners. De gemeente hecht er aan dat die verwerkingen zorgvuldig en rechtmatig plaatsvinden. Het college heeft daarom besloten algemeen privacybeleid te formuleren. Hierin formuleert het college de kaders voor de verwerking van persoonsgegevens binnen de gemeente Zoetermeer en de bescherming van en omgang met deze gegevens.

Bij de bescherming van privacy gaat het veelal om het zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Persoonsgegevens zijn alle gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare persoon dus bijvoorbeeld een naam, adresgegevens of een e-mailadres, maar ook meer indirecte gegevens kunnen persoonsgegevens zijn. Het gaat erom dat de gegevens betrekking hebben op een persoon wiens identiteit door de gemeente zonder onevenredige inspanning kan worden vastgesteld.

Privacy betekent kort gezegd respect voor de persoonlijke levenssfeer van een individu. Om te voorkomen dat een onnodige of te vergaande inbreuk wordt gemaakt op de persoonlijke levenssfeer, is onder meer bij wet voorzien in waarborgen.

2. Uitgangspunten

2.1 *Wet bescherming persoonsgegevens*

De verwerking van persoonsgegevens moet met respect voor de persoonlijke levenssfeer van betrokkene plaatsvinden. Voorkomen moet worden dat er onnodige of te vergaande inbreuken worden gemaakt. De Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: Wbp) biedt hiervoor het wettelijk kader. Als algemene regel geldt dat persoonsgegevens op behoorlijke en zorgvuldige wijze moeten worden verwerkt. De Wbp bepaalt verder dat persoonsgegevens alleen voor een specifiek doel mogen worden verzameld en gebruikt. Maar ook dat deze gegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk om het doel waarvoor ze zijn verzameld, te realiseren. In aanvulling daarop, of in voorkomende gevallen ter vervanging van de Wbp, bevat andere wetgeving soms een specifiek regime voor gegevensverwerking.¹ Zo is niet de Wbp maar de Wet basisregistratie personen van toepassing op de verwerkingen van de gemeente Zoetermeer in het kader van de basisregistratie personen.

De Wbp en andere bij wet geregelde regimes vormen het formele kader dat de gemeente Zoetermeer hanteert. De gemeente geeft met dit algemene privacybeleid verdere invulling aan de verplichtingen en bevoegdheden die uit de Wbp voortvloeien. In dit beleid worden de formele kaders vertaald naar de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers.

¹ Zonder uitputtend te willen zijn: o.a. de Wet basisregistratie personen, WWB, WMP, de Jeugdwet en de Wet SUWI.

2.2 *Werkbaar en zorgvuldig*

De gemeente Zoetermeer beschikt ter uitvoering van haar publieke taken over een groot aantal persoonsgegevens. Deze gegevens worden door de inwoners van de gemeente Zoetermeer veelal vrijwillig, maar soms ook onvrijwillig afgestaan. Het betreft soms vertrouwelijke gegevens, waarvan de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid moet worden gewaarborgd. Inwoners moeten er met andere woorden op kunnen vertrouwen dat hun persoonsgegevens in goede handen zijn. Voor de gemeente Zoetermeer staat het zorgvuldig verwerken en beheren van persoonsgegevens buiten kijf.

Het waarborgen van de persoonlijke levenssfeer en de daaruit voortvloeiende wet- en regelgeving, moet tegelijkertijd niet in de weg staan aan een goede en tijdige uitvoering van de gemeentelijke taken, bijvoorbeeld bij zorgverlening of in het kader van de openbare orde en veiligheid. Het beleid voor de verwerking van persoonsgegevens moet met andere woorden niet dusdanig ingewikkeld of rigide zijn, dat het in de weg staan aan de zorg- en dienstverlening.

Zorgvuldigheid gaat verder dan beheer en opslag; het ziet ook op de wijze waarop medewerkers met de gegevens omgaan. Met het oog op de controle en juistheid van de gegevens streeft de gemeente er naar zoveel mogelijk één bronsysteem te benutten voor gegevensverwerking. Dit laat onverlet dat, waar nodig in aanvulling op het bronsysteem ook een ander separaat systeem kan worden gebruikt.

Veel gebruikte gegevens (zoals gezinssamenstelling, inkomen, arbeidsverleden, uitkeringen, onderwijsgegevens, zorgindicaties) zijn te verkrijgen uit de basisregistraties of andere authentieke bronnen. Dit is in overeenstemming met het principe van 'eenmalige uitvraag en meervoudig gebruik' dat door de overheid en de gemeente wordt gepropageerd.²

2.3 *Transparant*

Voor het vertrouwen in de zorgvuldige verwerking van de gemeente Zoetermeer van persoonsgegevens, moeten inwoners inzicht hebben in de wijze waarop deze gegevens worden verwerkt en beheerd. Voor de inwoners van de gemeente Zoetermeer moet duidelijk zijn:

- welke gegevens worden verzameld;
- waarom deze gegevens worden verzameld;
- wat vervolgens met deze gegevens gebeurt;
- wie toegang heeft tot deze gegevens.

Transparantie staat dus voorop maar is tegelijkertijd niet absoluut. In uitzonderingsgevallen kan vertrouwelijkheid geboden zijn. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij kwesties van openbare orde en veiligheid. De gemeente Zoetermeer staat voor transparantie en kenbaarheid maar behoudt zich dus ook de ruimte voor om, waar dat nodig is om een publieke taak uit te voeren, maatwerk te bieden.

In dit kader is het streven van de gemeente Zoetermeer er voorts op gericht om, wederom waar mogelijk, in samenspraak met de inwoners afspraken te maken over de verwerking van persoonsgegevens.³

² https://www.vng.nl/files/vng/nieuws_attachments/2013/20130729-bijlage-9-4-startnotitie-privacybescherming.pdf pagina 14

³ Ter illustratie wordt gewezen op de WMO-raad.

2.4 *En nieuw beleid?*

Bij de invoering van nieuw beleid of regelgeving weegt de gemeente Zoetermeer de bescherming van de persoonlijke levenssfeer mee. Eén van de instrumenten om dit te doen, is de uitvoering van een zgn. Privacy Impact Assessment (hierna: PIA). Waar het bijvoorbeeld om de uitvoering van nieuwe taken of de aanleg van nieuwe ICT systemen gaat, kan het wenselijk zijn vooraf een PIA uit te voeren. Het college beoordeelt de noodzaak daartoe van geval tot geval.

De volgende indicatoren zullen daarbij als toetsingskader worden gehanteerd:

- een nieuwe gemeentelijke taak;
- aanleg van een groot databestand;
- verwerking van bijzondere persoonsgegevens (zoals in de zorg);
- aanschaf van een nieuw ICT-systeem;
- systematische gegevensuitwisseling met een externe.

In het geval sprake is van één of meerdere indicatoren, kan de uitvoering van een (externe) PIA in de rede liggen. Het college voert, in het kader van de hierna vermelde evaluatie van het privacybeleid in 2017, in ieder geval een PIA van de wet- en regelgeving in het sociale domein uit.

2.5 *En nu in de praktijk*

Privacybeleid draait in essentie om het treffen van de juiste balans tussen bescherming van de persoonlijke levenssfeer van inwoners, de risico's op een inbreuk, de kosten die aan de te treffen maatregelen zijn verbonden en de mogelijkheid om op goede wijze uitvoering te geven aan de aan de gemeente Zoetermeer opgedragen publieke taken.

De gemeente Zoetermeer is zich ervan bewust dat alleen wet- en regelgeving of het opstellen van beleid niet voldoende is. Het belang van privacy is onderdeel van het DNA van de gemeentelijke organisatie en haar medewerkers. Om die reden wordt aan het privacybeleid een algemeen privacyprotocol voor medewerkers gekoppeld (vgl. 6.1). Verder wordt door middel van workshops, trainingen en op dagelijkse basis aandacht besteed aan het belang van privacybescherming. Dit alles om het privacybewustzijn onder medewerkers verder te vergroten. De gemeente Zoetermeer doet in dit kader ook een beroep op de integriteit van haar medewerkers.

3. Governance

3.1 *De eindverantwoordelijke*

De eindverantwoordelijkheid voor gegevensverwerking berust in de publieke sector in de regel bij het krachtens het geldende staats- en bestuursrecht bevoegde bestuursorgaan. In het merendeel van de gevallen is bij de gemeente Zoetermeer het college eindverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens. Er zijn echter ook verwerkingen waarvoor de burgemeester of gemeenteraad de eindverantwoordelijkheid draagt.

Het onderhavige privacybeleid is van toepassing op het college, de burgemeester en de overige onderdelen van de gemeentelijke dienst. Het beleid is ook van toepassing in geval van uitwisseling van informatie tussen verschillende onderdelen van de gemeente, met andere gemeenten en organisaties en bij de uitbesteding

van publieke taken. Ook dan ligt de eindverantwoordelijkheid voor zorgvuldige gegevensverwerking (veelal) bij het college. Ook waar in het openbaar over individuele gevallen wordt gesproken, wordt stil gestaan bij de vraag hoe om te gaan met eventuele persoonsgegevens en de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

3.2 *Eindverantwoordelijk dus ook verantwoording afleggen*

Zoals het college verantwoording moet afleggen over de gemeentelijk uitgaven, wordt ook verantwoording afgelegd over de realisatie van beleid. Dit geldt ook voor het privacybeleid en de toepassing daarvan. Het privacybeleid wordt om die reden onderdeel van de P&C cyclus. Met ingang van 2015 neemt het college in het jaarverslag van de gemeente Zoetermeer, een passage op over privacybeleid. Daarnaast wordt het privacybeleid ook separaat, in 2018, geëvalueerd.

Het afleggen van jaarlijkse verantwoording doet overigens niet af aan de algemene informatieplicht van het college en de burgemeester afzonderlijk.⁴ Het college meldt bijzonderheden ten aanzien van gegevensverwerking, te denken valt aan een inbreuk op of verlies van persoonsgegevens, afzonderlijk en proactief aan de raad.

3.3 *Van dag tot dag – controle en toezicht*

Het uitgangspunt is om, ook in het kader van de vergroting van het privacybewustzijn, de verantwoordelijkheid zo dicht mogelijk bij de medewerkers te beleggen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid is daarom bij de afdelingshoofden van de verschillende afdelingen binnen de gemeente Zoetermeer belegd. Hiervoor zijn de door de gemeente Zoetermeer vastgestelde organogram leidend. Elk afdelingshoofd is verantwoordelijk voor de zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens die binnen zijn of haar afdeling plaatsvindt. Zo nodig geeft een afdelingshoofd aan deze verantwoordelijkheid invulling door taken verder in zijn afdeling te beleggen. Indien een verwerking een afdelingsoverstijgend karakter heeft en betrekking heeft op twee of meer afdelingen ligt de verantwoordelijkheid bij de betreffende proceseigenaar.

Vanwege het grote belang dat de gemeente Zoetermeer hecht aan privacybescherming en ter voorkoming van versnippering van het beleid, zal uiterlijk per 1 oktober 2015 een privacyfunctionaris worden aangesteld.⁵ De privacyfunctionaris is onafhankelijk en zal toezicht houden op de naleving van de uit de Wbp voortvloeiende eisen, maar ook op de implementatie en toepassing van het privacybeleid. De privacyfunctionaris houdt een register bij van de verschillende meldingsplichtige gegevensverwerkingen en de door de gemeente gesloten bewerkersovereenkomsten, convenanten en privacyprotocollen. Daarnaast ziet het college een rol voor de privacyfunctionaris waar het gaat om advisering in specifieke kwesties of bij de totstandkoming van nieuw beleid of wet- en regelgeving. Ook bij calamiteiten of geconstateerde gebreken ligt het op de weg van de privacyfunctionaris om de benodigde maatregelen te treffen. De privacyfunctionaris rapporteert zo nodig rechtstreeks aan het college.

⁴ Artikelen 169, lid en 180, lid 2 van de Gemeentewet.

⁵ Hiermee wordt bedoeld op de functionaris voor de gegevensverwerking als bedoeld in artikel 62 Wbp. Met de aanwijzing van een dergelijke functionaris voldoet de gemeente alvast aan de toekomstige verplichting op grond van artikel 35, lid 1, sub a van de (concept) Europese verordening betreffende de bescherming van individuen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Deze bepaling legt aan een publieke orgaan dat persoonsgegevens verwerkt de verplichting op een privacyfunctionaris aan te stellen. Artikel 37 bevat een omschrijving van de taken van een dergelijke privacyfunctionaris. De Europese verordening is nog niet in werking getreden en de tekst is nog niet definitief vastgesteld.

4. Algemene beginselen

4.1 *De Wet bescherming persoonsgegevens tenzij*

Bij de verwerking van persoonsgegevens voldoet de gemeente Zoetermeer, gelet op de Wbp, minimaal aan de volgende eisen:

- Rechtmatige verwerking (artikel 6 Wbp)

Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

- Grondslag en doelbinding (artikelen 7 t/m 9 Wbp)

De gemeente Zoetermeer zorgt ervoor dat persoonsgegevens alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doelen worden verzameld en verwerkt.

- Evenredigheid en betrouwbaarheid (artikel 11 Wbp)

Het doel waarvoor de gemeente Zoetermeer persoonsgegevens verzamelt en verwerkt, is bepalend voor de hoeveelheid en soort gegevens die onderwerp van verwerking mogen vormen. Met het oog op dat specifieke doel, moet de verwerking toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig maar ook juist en nauwkeurig zijn.

- Vertrouwelijkheid en geheimhouding (artikel 12 Wbp)

Iedereen die handelt onder het gezag van het college of van een door de gemeente ingeschakelde bewerker, maar ook de bewerker zelf, verwerkt alleen in opdracht van het college persoonsgegevens (met uitzondering van afwijkende wettelijke verplichtingen). Als niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht geldt, dan is betrokkene op grond van artikel 12, lid 2 van de Wbp verplicht tot geheimhouding.

- Beveiliging (artikel 13 Wbp)

Op de gemeente Zoetermeer rust de verplichting door technische en organisatorische maatregelen te waarborgen dat onbevoegde toegang tot en onbevoegd gebruik van gegevens wordt voorkomen. De gemeente Zoetermeer treft dan ook redelijke waarborgen ter voorkoming daarvan.

- Rechtmatige bewaartermijnen (artikel 10 Wbp)

Persoonsgegevens mogen niet langer worden bewaard dan noodzakelijk om het doel te realiseren (los van eventuele archivering).

- Melding (artikelen 27 t/m 29 Wbp)

Geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens voor een bepaald doeleinde moeten worden gemeld bij het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) of bij de door de gemeente aangewezen privacyfunctionaris, tenzij de verwerking is vrijgesteld.⁶

- Informeren (artikelen 33 en 34 Wbp)

De gemeente Zoetermeer informeert betrokkene(n) over de persoonsgegevens die de gemeente over hem of haar verwerkt en voor welk doel dat gebeurt, een en ander in lijn met het bepaalde in artikel 33 en 34 Wbp. Deze informatieverplichting geldt niet als de betrokkene al op de hoogte is van de gegevensverwerking. Denk daarbij aan persoonsgegevens die voor het aanvragen van een vergunning worden verwerkt en door de aanvrager zelf zijn verstrekt.

⁶ Dit is geregeld in het Vrijstellingsbesluit Wbp.

- Inzage- en correctierecht (artikelen 35 t/m 39 Wbp)
De gemeente Zoetermeer geeft in voorkomende gevallen gehoor aan het recht op inzage en/of correctie van de persoonsgegevens van een betrokkene.

Deze beginselen worden hierna uitgewerkt in de paragrafen informatieveiligheid (achter 5), bewaartermijnen (achter 6), werken met, uitwisselen met en uitvoeren door (achter 7) en positie en rechten van de burger (achter 8).

5. Informatieveiligheid

5.1 *Veilig in een specifieke context*

Op de gemeente Zoetermeer rust de verplichting door technische en organisatorische maatregelen te waarborgen dat onbevoegde toegang tot en onbevoegd gebruik van persoonsgegevens wordt voorkomen. De bescherming van (gevoelige) persoonsgegevens en overige informatie is waar het uiteindelijk om gaat. Hoe gevoeliger de informatie is, des te meer en strengere maatregelen moeten worden getroffen. Anders gezegd, de maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau garanderen. Dit betekent dat de maatregelen in overeenstemming moeten zijn met de risico's van de verwerking en de (gevoelige) aard van de gegevens. De gemeente Zoetermeer houdt hierbij rekening met de stand van de techniek en de kosten van maatregelen.

5.2 *Informatiebeveiligingsbeleid*

De gemeente Zoetermeer hecht grote waarde aan de veiligheid van de verwerking en de opslag van persoonsgegevens. Informatiebeveiliging betreft niet alleen beschikbaarheid en continuïteit, maar ook exclusiviteit en vertrouwelijkheid. Informatie hoort alleen toegankelijk te zijn voor degenen die hiertoe geautoriseerd zijn. De gemeente Zoetermeer heeft recentelijk het informatiebeveiligingsbeleid opnieuw geactualiseerd. Dit beleid is voorts vertaald in concrete maatregelen.⁷ Het informatiebeveiligingsbeleid en bijbehorende maatregelen zijn van toepassing op alle gegevensverwerkingen binnen de gemeente Zoetermeer. Aanvullend verricht de gemeente Zoetermeer risicoanalyses, en zal waar nodig extra maatregelen treffen. In dat kader is bijvoorbeeld in het verleden een aanvullend informatiebeveiligingsplan opgesteld voor de afdeling Werk Zorg & Inkomen.⁸

5.3 *Calamiteiten en meldplicht*

In het geval zich onverhoopt een calamiteit voordoet met betrekking tot gegevensverwerking, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid. Het college neemt maatregelen om de gevolgen van de calamiteit te beperken en voorts om herhaling te voorkomen. Met calamiteit wordt bedoeld op een ernstige inbreuk op de systemen, verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Meldingen hieromtrent zullen, na zijn aanstelling, in ieder geval bij de privacyfunctionaris worden gedaan. De privacyfunctionaris neemt na inwerkingtreding van het wetsvoorstel meldplicht datalekken, de vereiste melding aan het Cbp, en in voorkomende gevallen aan betrokkene, voor zijn rekening.⁹ Op dit moment dienen geconstateerde of vermoede beveiligingslekken en –incidenten te worden gemeld bij de functionaris informatieveiligheid.¹⁰

⁷ Zie Informatiebeveiligingsbeleid gemeente Zoetermeer 2015 – 2017 en 'Maatregelen voortkomend uit het beleidsdocument informatieveiligheid' versie 3.4.

⁸ Informatiebeveiligingsplan WZI, Juni 2010.

⁹ Het wetsvoorstel meldplicht datalekken is thans aanhangig bij de Tweede Kamer, Kamerstukken II, 33662, nr. 2.

6. Bewaartermijnen

6.1 *Bewaren en vernietigen*

In de Wbp is bepaald dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is ter realisatie van het doel waarvoor ze zijn verkregen. Als de wet bewaartermijnen bevat, zijn deze vanzelfsprekend leidend. Vaak is echter geen vastgestelde termijn van toepassing en geldt alleen de algemene regel uit de Wbp.

De gemeente Zoetermeer is zich ervan bewust dat, vooral waar het gevoelige gegevens betreft, het voor de betrokkene van belang kan zijn, te weten hoe lang deze gegevens zullen worden bewaard. Waar alleen de algemene regel uit de Wbp geldt, kan de gemeente Zoetermeer (veelal het college) een meer specifieke bewaartermijn vaststellen. Het college gaat daartoe over indien het soort gegevens en/of de verwerking daarvan daar om vragen. Het college communiceert vervolgens de bewaartermijnen.

Op de archivering van bescheiden van de gemeente Zoetermeer is de Archiefwet 1995 van toepassing.

7. Werken met.., uitwisselen met... en uitvoeren door...

7.1 *Privacy op de werkvloer en als onderdeel van het werkproces*

Privacybeleid moet niet beperkt blijven tot het formuleren van uitgangspunten en door het college na te streven doelen. Alle medewerkers van de gemeente Zoetermeer dragen in de praktijk zorg voor de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens. Dit gaat bijvoorbeeld om medewerkers van het Publieksplein maar ook van de afdeling Afvalinzameling of de afdeling Werk Zorg en Inkomen. De medewerkers zijn, in verschillende mate en vormen, op dagelijkse basis bezig met gegevensverwerking. Respect voor en bescherming van de persoonlijke levenssfeer moet dan ook zijn weerslag krijgen in de door hen te hanteren werkwijze(n). Het college stelt daarom een algemeen privacy protocol voor alle medewerkers van de gemeente Zoetermeer op.

Dit protocol bevat met name praktische richtsnoeren om op een vertrouwelijke en zorgvuldige manier gegevens te verwerken. Te denken valt aan het afsluiten van een systeem na voltooiing van de verwerking, clean desk beleid en een werkwijze in het geval zich een calamiteit voordoet. Juist als zich onverhoopt een probleem voordoet bij gegevensverwerking, moet er adequaat worden gehandeld en moet dus voor medewerkers duidelijk zijn wat te doen.

De privacyfunctionaris houdt toezicht op de naleving van dit protocol.

7.2 *Uitwisseling met en (intergemeentelijke) samenwerking met derden*

Het college en de verschillende afdelingshoofden zullen verder stimuleren dat voor veel voorkomende of intensief gebruikte processen, door de betreffende afdeling een werkprocedure wordt opgesteld, waarin voor dat specifieke proces wordt opgenomen hoe met gegevensverwerking en privacygevoelige informatie wordt omgegaan.

¹⁰ Onderdeel 8 Informatiebeveiligingsbeleid gemeente Zoetermeer 2015 – 2017.

Indien er sprake is van structurele uitwisseling of samenwerking met een externe organisatie of andere gemeente(n), maakt de gemeente Zoetermeer vooraf afspraken over gegevensuitwisseling.¹¹ Het college (of andere verantwoordelijke) blijft ook in deze gevallen de verantwoordelijkheid dragen voor de gegevensverwerking die in het kader van het uitwisselings- of samenwerkingsverband wordt uitgevoerd. Door afspraken te maken, bij voorkeur in de vorm van een convenant, is het ook mogelijk om deze verantwoordelijkheid uit te oefenen.

Het hoofd van de afdeling die een dergelijke samenwerking of uitwisseling aangaat, ziet toe op de totstandkoming van deze afspraken. De totstandkoming daarvan dient zoveel mogelijk in samenspraak met de inwoners van de gemeente Zoetermeer te gebeuren. Eerdergenoemde privacyfunctionaris ziet toe op de naleving daarvan.

7.3 Uitbesteding of inschakeling derde

Indien de gemeente Zoetermeer een externe vraagt voor haar gegevens te verwerken is het college ingevolge artikel 14 van de Wbp verplicht met die externe een bewerkersovereenkomst te sluiten. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij de uitbesteding van gemeentelijke taken of de inschakeling van een derde bij de bewerking van persoonsgegevens. In voorkomende gevallen sluit de gemeente ook een samenwerkingsovereenkomst waarin de zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens (mede) ter uitvoering van gemeentelijke taken is geregeld af.

Gelijk als bij uitwisseling en samenwerking, is het afsluiten van een samenwerkings- of bewerkingsovereenkomst de verantwoordelijkheid van het betrokken afdelingshoofd. En ook het opstellen van dit type overeenkomsten gebeurt voor zover mogelijk in samenspraak met de inwoners.¹² De privacyfunctionaris houdt toezicht houden op de naleving. Daarnaast houdt de privacyfunctionaris een register bij waarin alle samenwerkings- en bewerkingsovereenkomsten zijn opgenomen.

8. Positie en rechten van de burger

8.1 Wat zegt de Wbp?

Voor de gemeente Zoetermeer staat transparantie bij de verwerking van persoonsgegevens voorop. Een betrokkene moet kort gezegd worden geïnformeerd welke hem of haar betreffende persoonsgegevens door de gemeente worden verwerkt en voor welk doel. Daarnaast moet, voor zover dat nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen, ook nadere informatie worden verstrekt. De gemeente Zoetermeer voldoet met verschillende mogelijkheden aan deze informatieverplichting, bijvoorbeeld mondeling, schriftelijk dan wel elektronisch.

De gemeente Zoetermeer geeft in voorkomend geval gehoor aan inzage- en/of correctieverzoeken. Iedere betrokkene heeft het recht op informatie over persoonsgegevens ten behoeve van welk(e) doel(en) over hem of haar worden verwerkt (inzage), maar ook om deze gegevens te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen of af te schermen, als deze feitelijk onjuist, onvolledig of niet ter zake dienend zijn (correctie).

¹¹ De gemeente heeft reeds een aantal protocollen en/of samenwerkingsovereenkomsten gesloten, o.a. het Convenant gegevensuitwisseling in het kader van de wijkaanpak jeugdgroepen Zoetermeer, Privacyreglement Bemoeizorg Zoetermeeren, het convenant Verwijsindex Haaglanden en de Samenwerkingsovereenkomst Meerpunt.

¹² Zie verder de Kadernota Samenspraak, http://www.zoetermeer.nl/politiek-bestuur/samenspraak_45758/.

8.2 *Eén loket*

De gemeente Zoetermeer vindt het van groot belang dat inwoners, en andere betrokkenen op eenvoudige wijze een vraag kunnen stellen over privacy gerelateerde onderwerpen of, waar nodig, hun recht kunnen halen. Daarvoor is het van belang dat inwoners op de hoogte zijn van hun rechten, maar ook dat op eenvoudige wijze informatie kan worden achterhaald of een vraag kan worden gesteld. Ook hecht de gemeente Zoetermeer aan vooraf en proactief informeren van haar inwoners. Het college geeft hier uitvoering aan.

Ter uitvoering van deze uitgangspunten, hanteert de gemeente Zoetermeer het zgn. ‘click, call, face’ beleid. Informatie moet in eerste instantie toegankelijk zijn via de website. Als dit geen uitkomst biedt, kan ofwel digitaal of telefonisch om nadere informatie worden verzocht. Als ook dit niet voldoende blijkt, wordt de mogelijkheid geboden een afspraak te maken.

De gemeente Zoetermeer richt één centraal loket (digitaal) op waar inwoners en andere betrokkenen met vragen, verzoeken of eventuele klachten omtrent privacy terecht kunnen. Hierin is ook een rol weggelegd voor de reeds bestaande klachtfunctionaris. In lijn met de algemene uitgangspunten, zullen eventuele klachten of andere verzoeken met betrekking tot gegevensverwerking worden afgehandeld conform het bestaande klachtenproces. Het loket fungeert daarmee als frontoffice.